

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120207933
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5120207933.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členiek JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Renáty Krajčiovej, v spore žalobcov:

1/ A. A., nar. XX.XX.XXXX, B., C. D. XX, XXXX D. E., F., 2/ G. D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. G. XXX/XX, XXX XX A. - C. J. D. C., 3/ K. H. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. C. XXXX/X, XXX XX L., 4/ M. C. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, XXX XX L., všetci žalobcovia 1/ až 4/ zastúpení obchodnou spoločnosťou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o., so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 848 654, proti žalovaným: 1/ N. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/XX, XXX XX L., 2/ B. – PRIEMTO

s. r. o., so sídlom Národná 15, 010 01 Žilina, IČO: 36 827 011, žalovaní 1/ a 2/ zastúpení Mgr. Lukášom Kysuckým, advokátom so sídlom Kamenná 3607/29, 010 01 Žilina, IČO: 53 528 531, o uložení povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva a o vzájomnej žalobe žalovaného 2/ o zriadenie vecného bremena, v konaní o odvolaní žalobcov 1/ až 4/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 49C/58/2020-373 zo dňa 4. októbra 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 49C/58/2020-373 zo dňa 4. októbra 2022 vo výrokoch I., II., VI., VII., X. až XIII. potvrdzuje.

II. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 49C/58/2020-373 zo dňa 4. októbra 2022 vo výrokoch IV., V., VIII. a IX. zrušuje a konanie o zvyšnej časti žaloby žalobcov 1/ a 2/ proti žalovanému 1/ a konanie o žalobe žalobcov 3/ a 4/ proti žalovanému 1/ zastavuje.

III. Žalovanému 1/ proti žalobcom 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovanému 1/ proti žalobcom 3/ a 4/ priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

V. Žalobcom 1/ a 2/ priznáva proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

VI. Žalobcom 3/ a 4/ priznáva proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

VII. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 49C/58/2020-373 zo dňa 4. októbra 2022 vo výroku III. zostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

2. Na odôvodnenie rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyne 1/ a 2/ sa podanou žalobou domáhali proti žalovaným 1/ a 2/ uloženia povinnosti zdržať sa zásahov do ich vlastníckeho práva, ako aj do práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v prospech F. H., konkrétne zdržať sa prechodu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok parcelu KN-C č. 1744/18 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m², zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. L.. Zároveň sa tým istým podaním (žalobou) domáhali žalobcovia 3/ a 4/ uloženia povinnosti žalovanému 2/ zdržať sa zásahov do ich vlastníckeho práva, konkrétne zdržať sa prechodu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez ich nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k. ú. L., zapísanú na Okresnom úrade Žilina, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, ako parcela KN-C č. 1744/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m² a uloženia povinnosti žalovanému 1/ zdržať sa zásahov do ich vlastníckeho práva, konkrétne zdržať sa prechodu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez ich nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v k. ú. L., zapísanú na Okresnom úrade Žilina, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, ako parcela KN-C č. 1744/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m², a to za účelom prístupu a parkovania na nehnuteľnosť žalovaného 1/, a to na pozemok parcela KN-C č. 1744/10 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 171 m², zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. L..

3. Žalobu žalobcovia odôvodnili tým, že žalobkyne 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. L. parcela KN-C č. 1744/18, ktorá je zaťažená vecným bremenom spočívajúcim v práve parkovania, zastavenia a státia osobnými motorovými vozidlami v prospech F. H.. Napriek tejto existujúcej farche žalovaní 1/ a 2/ užívajú ich nehnuteľnosť bez právneho titulu, prechádzajú cez ňu, zastavujú, stoja, parkujú, nakladajú a vykladajú tovar z a do osobných a nákladných motorových vozidiel, čím žalobkyniam 1/ a 2/ znemožňujú realizáciu spomínaného vecného bremena spočívajúceho v ich povinnosti strpieť výkon vecného bremena F. H..

4. Ďalej v žalobe uviedli, že žalobcovia 3/ a 4/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. L. parcela KN-C č. 1744/2. Žalovaný 2/ nadobudol nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. L., zapísané na LV č. XXXX ako pozemky parcela KN-C č. 1744/1, parcela KN-C č. 1744/6 spolu s dielňou, parcela KN-C 1744/7 spolu s dielňou, parcela KN-C č. 1744/8 spolu s dielňou a parcela KN-C č. 1744/8 spolu s dielňou kúpnu zmluvou zo dňa 15.12.2016 (V 10216/2016 a V 10367/2016). Od nadobudnutia týchto nehnuteľností žalovaný 2/ prechádzal motorovými vozidlami cez pozemok vo vlastníctve žalobcov 3/ a 4/ bez akejkoľvek dohody s nimi, bez záujmu uzavrieť na užívanie cudzej nehnuteľnosti akýkoľvek zmluvný vzťah. Zároveň žalobcovia 3/ a 4/ uviedli, že žalovaný 1/ je vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. L., zapísaných na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 1744/10 a parcela KN-C č. 1744/14. Poukázali na spor vedený na Okresnom súde Žilina medzi žalovaným 1/ a žalobcami 3/ až 4/, v ktorom sa žalovaný 1/ domáhal voči žalobcom 1/ až 4/ zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty pešo, osobnými a nákladnými motorovými vozidlami k stavbe žalovaného 1/ súp. č. XXXX – stavebné úpravy a nadstavba postavenej na pozemku parcela KN-C č. 1744/14, zapísanému na LV č. XXXX, k. ú. L.

a k stavbe žalovaného 1/ súp. č. XXXX, postavenej na pozemku parcela KN-C č. 1760/2, zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. L., cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalobcov 3/ a 4/ parcela KN-C č. 1744/2. Okresný súd Žilina rozsudkom zo dňa 20.06.2019 v uvedenom spore žalobu zamietol a zakázal žalovanému 1/ ako vlastníkovi zmienenej nehnuteľnosti prejazd motorovými vozidlami cez označené nehnuteľnosti v spoluvlastníctve žalobcov 1/ až 4/, k autovýtahu, ktorý sa nachádza v nehnuteľnosti žalovaného 1/ stavbe súp. č. XXXX postavenej na parcele KN-C č. 1760/2 a ďalej na parkovisko pre 33 motorových vozidiel, ktoré má zriadené žalovaný 1/ na streche svojich nehnuteľností, a to na stavbe súpisné č. XXXX postavenej na parcele KN-C č. 1760/2 a ďalej na streche stavby súpisné č. XXXX - stavebné úpravy a nadstavba postavenej na parcele KN-C č. 1744/14 a na parcele KN-C č. 1744/10 a zakázal žalovanému 1/ nakladať a vykladať tovar z a do osobných a nákladných motorových vozidiel na uvedených nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcov 1/ až 4/. Žalovaný 1/ však využíva prechod a prejazd motorovými vozidlami cez pozemok parcela KN-C č. 1744/2

vo výrazne širšom rozsahu, než len za účelom prejazdu motorovými vozidlami k autovýtahu a k parkovisku na streche stavby súp. č. XXXX, prechádza cez ich pozemok osobnými a nákladnými motorovými vozidlami aj za iným účelom, napríklad za účelom ich parkovania na pozemku parcela KN-C č. 1744/10. Žalovaný 1/ napriek tomu, že nemá žiadny právny titul na užívanie pozemku v ich vlastníctve, do ich vlastníckeho práva naďalej neoprávnené zasahuje.

5. Žalovaný 2/ v spore uviedol, že pozemok parcela KN-C č. 1744/18 v podielovom spoluvlastníctve žalobcov 1/ a 2/ tvorí kontinuálny prístup k nehnuteľnostiam v jeho vlastníctve, konkrétne k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, a to k parcelám KN-C č. 1744/1, č. 1744/6, č. 1744/7 a č. 1744/8, ako aj k nehnuteľnostiam žalovaného 1/ zapísaným na LV č. XXXX, a to k parcele KN-C č. 1760/2 spolu so stavbou súp. č. XXXX a ďalej zapísaným na LV č. XXXX, a to k parcele KN-C č. 1744/14 spolu

so stavbou súp. č. XXXX (stavebné úpravy a nadstavba) a k parcele KN-C č. 1744/10. Nehnuteľnosť žalobkýň 1/ a 2/ využíva iba ako prístup k svojim nehnuteľnostiam, pričom nemá k týmto nehnuteľnostiam iný prístup. Táto prístupová cesta bola zriadená už v čase existencie stavieb. Spochybnil aj argumentáciu žalobcov 3/ a 4/ s tým, že ich pozemok využíva iba z dôvodu prízjazdu k svojim nehnuteľnostiam. Zároveň uviedol, že zákon predpokladá možnosť zriadenia vecného bremena v prospech vlastníka stavby, ktorý nemá zabezpečený iný prístup ku stavbe a ktorý mu žalobcovia znemožňujú. Vzájomnou žalobou sa tak domáhal zriadenia vyššie špecifikovaného vecného bremena a zároveň žiadal žalobu žalobcov 1/ až 4/ zamietnuť, keďže sa nedomáhali oprávnené ochrany svojho vlastníckeho práva.

6. Žalobcovia v konaní ďalej argumentovali, že z charakteru pozemku parcela KN-C č. 1744/18 ako zastavanej plochy a nádvoria vyplýva, že nejde o kontinuálnu prístupovú cestu k nehnuteľnostiam žalovaného 2/. Zdôraznili, že žalovaný 2/ si bol už v čase kúpy svojich pozemkov vedomý toho, že nemá zabezpečený prístup k týmto nehnuteľnostiam. Poukázali na to, že došlo k viacerým rokovaniam o užívaní pozemkov, avšak k uzavretiu zmluvy medzi stranami sporu nedošlo. Rozporovali, že by v minulosti alebo v súčasnosti žalovanému 2/ bránili v prechode cez nehnuteľnosti. Žalovaný 2/ sa však nepodieľal na nákladoch spojených s údržbou a užívaním týchto nehnuteľností. Žalovaný 2/ nepodpísal návrh ich zmluvy preto, lebo trval aj na práve prechodu na pozemok parcela KN-C č. 1744/1, k čomu však nemá žiadne právo. Poukázali zároveň na vecné bremeno zriadené v prospech F. H., ktoré bolo zriadené ešte pred podaním žaloby zo dňa 14.03.2012 a pred nadobudnutím vlastníctva žalovaným 2/.

7. Súd prvej inštancie citujúc ust. § 123, § 126 ods. 1 a § 151o ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „OZ“) vo vzťahu k výrokom I. až IV. rozsudku uviedol, že žalovaný 2/ nepopieral skutočnosť, že pozemky parcela KN-C č. 1744/18 v podielovom spoluvlastníctve žalobkýň 1/ a 2/ a parcela KN-C č. 1744/2 v podielovom spoluvlastníctve žalobcov 3/ a 4/ využíva na prístup a prejazd k svojim nehnuteľnostiam (označenými žalobcami), pričom poukázal na jeho vyjadrenie v spore a na vzájomnú žalobu. Z obhliadky vykonanej na mieste samom dňa 21.04.2022 mal súd prvej inštancie preukázané, že pred stavbami žalovaného 2/, ako aj pred stavbou, ktorá je

v nájme žalovaného 2/, boli zaparkované vozidlá, ku ktorým jediný prístup viedol

cez pozemky vo vlastníctve žalobcov. Súd prvej inštancie tiež poukázal na osadené dopravné značenie zakazujúce vjazd s výnimkou zamestnancov, zákazníkov a nájomcov firmy žalovaného 2/. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný 2/ predmetné pozemky skutočne využíva za účelom prístupu k nehnuteľnostiam vo svojom vlastníctve, resp. k prenajatým nehnuteľnostiam. Ku dňu vyhlásenia rozsudku nemal u žalovaného 2/ preukázaný právny titul na užívanie dotknutých pozemkov vo vlastníctve žalobcov, ani že by tieto pozemky tvorili prístupovú cestu k jeho nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný 2/ bez právneho titulu neoprávnené zasahuje do vlastníckych práv žalobcov 1/ a 2/ k pozemku parcela KN-C č. 1744/18 a žalobcov 3/ a 4/ k pozemku parcela KN-C č. 1744/2 (§ 126 ods. 1 OZ). Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie zároveň preukázané, že existuje hrozba opakovania rušivých zásahov do vlastníckych práv žalobcov. Preto vyhovel žalobe žalobcov 1/ až 4/ proti žalovanému 2/.

8. S poukazom na plný úspech žalobkýň 1/ a 2/ a žalobcov 3/ a 4/ v spore proti žalovanému 2/ im v zmysle ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Vo vzťahu k výrokom III., IV., V., VIII. a IX. rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že nebolo preukázané, že žalovaný 1/ zasahoval do vlastníckych práv žalobcov 1/ až 4/, teda že by prechádzal osobnými alebo nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok parcela KN-C č. 1744/18 vo vlastníctve žalobkýň 1/ a 2/, ani že by zasahoval do vlastníckych práv žalobcov 3/ a 4/ tým, že by prechádzal cez pozemok parcela KN-C č. 1744/2 v ich vlastníctve za účelom prístupu a parkovania na pozemku parcela KN-C č. 1744/10. Považoval za nesporné,

že žalovaný 1/ od roku 2016 prenajíma žalovanému 2/ nehnuteľnosť so súpisným číslom XXXX za výkonom podnikateľskej činnosti. Rovnako poukázal, že všetky obchodné aktivity žalovaného 1/ prevzal žalovaný 2/, a preto žalovaný 1/ prestal využívať pozemky

vo vlastníctve žalobcov. Súd prvej inštancie taktiež nemal preukázané, že žalovaný 1/ má

v držbe osobné alebo nákladné motorové vozidlo, preto nebolo preukázané, že by

na nehnuteľnosti parcela KNC č. 1744/10 parkovali motorové vozidlá žalovaného 1/. Mal však preukázané, že tento pozemok je využívaný na parkovanie zákazníkov a iných osôb spojených so žalovaným 2/. Nedospel tak k záveru, že by žalovaný 1/ zasahoval

do vlastníckych práv žalobcov 1/ až 4/. Uzavrel preto, že žalovaný 1/ nie je v tomto spore pasívne vecne legitimovanou osobou.

10. Konaniu o časti žaloby smerujúcej voči žalovanému 1/ zo strany žalobkýň 1/ a 2/ podľa súdu prvej inštancie bránila prekážka už právoplatne rozhodnutej veci rozsudkom Okresného súdu Žilina spis. zn.

13C/52/2012 zo dňa 20.06.2019, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe týkajúcej sa namietaných zásahov do vlastníckeho práva žalobkýň 1/ a 2/ vo vzťahu k pozemku parcela KN-C č. 1744/18, ktorý mal žalovaný 1/ využívať na prejazd motorovými vozidlami k autovýťahu ktorý sa mal nachádzať v nehnuteľnosti súp. č. XXXX a na parkovisko pre 33 motorových vozidiel na streche stavby súp. č. XXXX. Z uvedeného je zrejmé, že už bolo rozhodnuté o žalobe vo vzťahu k namietanému porušovaniu vlastníckych práv žalobkýň 1/

a 2/ žalovaným 1/ v súvislosti s využívaním pozemku parcela KN-C č. 1744/18 na prejazd k uvedenému autovýťahu a parkoviskám. Preto súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 230 CSP konanie v uvedenej časti výrokom III. rozsudku zastavil. Vo zvyšnom rozsahu žalobu žalobkýň 1/ a 2/ o zdržanie sa zásahov do ich vlastníckeho práva zo strany žalovaného 1/ a žalobu žalobcov 3/ a 4/ o zdržanie sa zásahov do ich vlastníckeho práva zo strany žalovaného 1/ (teda prejazdom cez ich pozemky k inej nehnuteľnosti žalovaného 1/) súd prvej inštancie ako nedôvodnú zamietol.

11. Pokiaľ ide o rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o žalobe žalobkýň 1/ a 2/ proti žalovanému 1/, súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný 1/ bol v časti žaloby žalobkýň 1/ a 2/ smerujúcej voči nemu úspešný, keďže žaloba bola v tejto časti zamietnutá a v časti bolo konanie zastavené, pričom zavinenie na zastavení konania mali podľa ust. § 256 ods. 1 CSP žalobkyne 1/ a 2/, ktoré podali žalobu aj v časti už právoplatne rozsúdenej veci. Preto súd prvej inštancie priznal žalovanému 1/ voči žalobkyniam 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rovnako bol žalovaný 1/ úspešný v časti žaloby žalobcov 3/ a 4/, keďže ich žaloba bola v tejto časti zamietnutá, a preto mu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. K výrokom rozsudku X. až XIII. súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný 2/ nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre zriadenie vecného bremena podľa ust. § 151o ods. 3 OZ. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný nesplnil podmienku, že prístup vlastníka nie je v posudzovanom prípade možné zabezpečiť inak. Poukázal na to, že žalovaný 2/ má v prenájme nehnuteľnosť – stavbu železiarstva so súpisným číslom XXXX. Uviedol, že prístup do predajne železiarstva umiestnenej na pozemku parcela KN-C č. 1760/2 je možný z Národnej ulice, a teda má z nej zabezpečený prístup aj k dielňam umiestneným

na pozemkoch parcelách KN-C č. 1744/6, č. 1744/7 a č. 1744/8. Vzhľadom na prepojenie žalovaného 2/ so žalovaným 1/ aj prostredníctvom nájomných vzťahov dospel k záveru, že žalovaný 2/ má zabezpečený prístup k svojim stavbám. K argumentácii žalovaného 2/, že právo cesty nie je možné zriadiť cez budovu (s poukazom na rozsudok Okresného súdu Žilina spis. zn. 41C/75/2020 zo dňa 05.05.2022), uviedol, že takéto vecné bremeno nezriaďoval. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na návrh zmluvy, ktorú žalobcovia 3/ a 4/ zaslali žalovanému 2/, a na e-mailovú komunikáciu strán, z ktorých vyplynulo, že žalovaný 2/ súhlasil s podmienkami práva prejazdu cez pozemok parcela KN-C č. 1744/2 k dielňam navrhovanými žalobcami 3/ a 4/, pričom nesúhlasil iba s tým, že nebude mať povolený prejazd k pozemku parcela KN-C č. 1744/1. Podľa názoru súdu prvej inštancie by preto nebolo spravodlivé, aby prostredníctvom súdneho konania bolo žalovanému 2/ umožnené zriadiť právo cesty cez pozemok vo vlastníctve žalobcov 3/ a 4/, keď mal možnosť dohodnúť si prejazd cez tento pozemok zmluvne. Obranu žalovaného 2/ ohľadom absolútne neprijateľných podmienok nájmu a neprimeranej výšky navrhovaného nájomného súd prvej inštancie neuznal vzhľadom na primárnu reakciu žalovaného 2/ na návrh nájomnej zmluvy, z ktorej takéto výhrada nevyplývala. Zároveň podľa súdu prvej inštancie nebolo možné opomenúť skutočnosť, že žalovaný 2/ nadobudol dielne na pozemkoch parcely KN-C č. 1744/6, č. 1744/7 a č. 1744/8 na základe kúpnej zmluvy v roku 2016, keď už boli žalobcovia 1/ až 4/ vlastníckymi pozemkov parciel KN-C č. 1744/2 a č. 1744/18, teda žalovaný 2/ nadobudol predmetné nehnuteľnosti s vedomím, že prístupová cesta motorovými vozidlami k jeho stavbám je možná len cez pozemky vo vlastníctve tretích osôb. Nebolo možné tak nastoliť stav, ktorý by žalovanému 2/ zabezpečil komfortnejší prístup k jeho stavbám, než má v súčasnosti z Národnej ulice. Otázkou zmluvného zabezpečenia prístupu sa mal žalovaný 2/ zaoberať už v čase nadobúdania predmetných stavieb. Na záver súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný 2/ by mohol mať prístup k svojim stavbám aj cez pozemky parcely KN-C č. 1759/3 a č. 1744/9 vo vlastníctve obchodnej spoločnosti S.P.T, s. r. o., s ktorou už má z pozície prenajímateľa uzatvorenú nájomnú zmluvu.

13. Vo vzťahu k trovám konania o vzájomnej žalobe súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyne 1/ a 2/ boli v časti vzájomnej žaloby úspešné v celom rozsahu, a preto im priznal nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 %. Rovnako priznal nárok na náhradu trov konania aj žalobcom 3/ a 4/, ktorí boli taktiež úspešní.

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku IV. a V. podali žalobkyne 1/ a 2/ a vo výrokoch VIII. a IX. podali žalobcovia 3/ a 4/ spoločným podaním v zákonom stanovenej lehote odvolanie, pričom navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v nimi napadnutej časti zmenil tak, že ich žalobám

vyhovie a prizná im voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania. Zároveň navrhli, aby odvolací súd vypustil z rozsudku výrok III., keďže jeho predmet nebol obsahom žaloby.

15. Žalobcovia v odvolaní namietali nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ v spore. Poukazovali na to, že aj samotný súd prvej inštancie pri obhliadke zistil, že jediný prístup motorovými vozidlami na pozemok parcela KN-C č. 1744/10 vo vlastníctve žalovaného 1/ vedie cez dotknuté pozemky žalobcov. Žalovaný 1/ ako vlastníak pozemku parcela KN-C č. 1744/10 umožnil osadenie dopravných značiek povolujúcich parkovanie, čím vážne ohrozuje výkon ich vlastníckych práv. Zopakovali, že na parcele KN-C č. 1744/18 je zriadené vecné bremeno v prospech F. H. spočívajúce v práve parkovania a státia osobných vozidiel. Namietali, že osadením dopravných značiek žalovaný 1/ znemožnil užívanie tohto vecného bremena, a zároveň zasahuje do vlastníckeho práva žalobkyní 1/ a 2/. Žalobcovia považovali za preukázané, že motorové vozidlá smerujúce na pozemok parcela KN-C č. 1744/10 žalovaného 1/ prechádzajú cez pozemky v ich vlastníctve. Podľa žalobcov žalovaný 1/ umožnil osadenie dopravných značiek na pozemok parcela KN-C č. 1744/10, čím dal najavo súhlas s prejazdom vozidiel cez ich pozemky. Zdôraznili, že žalovaného 2/ nežalovali ako nájomníka žalovaného 1/, ale ako vlastníka dielni na pozemkoch parcelách KN-C č. 1744/6, č. 1744/7 a č. XXXX/X, ktorý tiež neoprávnene využíva prejazd cez ich pozemky. Ďalej namietali závery súdu prvej inštancie, že žalovaný 2/ je nájomcom parcely KN-C č. 1744/10, keďže uvedené nebolo preukázané ani jednou zo strán konania. Rozporovali aj záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého všetky obchodné aktivity žalovaného 1/ prevzal žalovaný 2/. Uvedené podľa žalobcov nezodpovedá údajom z výpisu zo živnostenského registra. Z toho vyplýva, že žalovaný 1/ stále podniká na uvedenej adrese Hviezdoslavova XXXX/X a že vchod do stavby je z Národnej ulice č. 15 aj z Hviezdoslavovej ulice č. XXXX/XX, pričom prístup z Hviezdoslavovej ulice vedie práve cez pozemok parcela KN-C č. 1744/10. Skutočnosť, či žalovaný 1/ je vlastníkom motorového vozidla, považovali žalobcovia za irelevantnú.

16. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v ním napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že dôkazné bremeno niesli žalobcovia, ktorí musia preukázať zásah do svojich vlastníckych práv. Namietal, že v priebehu celého konania nebolo preukázané, že by do týchto práv zasahoval, pričom zdôraznil, že nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla. Žalovaný 1/ poukázal na konštatovanie súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané, že by zasahoval do vlastníckych práv žalobcov tým, že by prechádzal motorovými vozidlami cez dotknuté pozemky v ich vlastníctve. Tiež poukázal na závery súdu prvej inštancie, že od roku 2016 prenajíma stavbu súp. č. XXXX žalovanému 2/ a sporné pozemky využíva práve žalovaný 2/ a jeho zákazníci. Napokon poukázal na to, že vstup do jeho prevádzkarne je z Národnej ulice, preto nie je pasívne vecne legitímovaný v tomto spore.

17. Žalobcovia 1/ až 4/ v odvolacej replike zopakovali, že žalovaný 1/ ako vlastníak pozemku parcela KN-C č. 1744/10 umožnil osadenie dopravných značiek a súhlasil s prejazdom vozidiel cez ich pozemky, čím ohrozil výkon ich vlastníckych práv a je preto pasívne vecne legitímovaný. Popreli jeho tvrdenie, že nepreukázali zásah do ich vlastníckeho práva a poukázali na to, že žalovaný 1/ až na pojednávaní dňa 25.02.2022 prvýkrát uviedol, že ich pozemky prestal využívať od 01.01.2016. Žalovaný 1/ aj po roku 2016 naďalej podniká a využíva budovu súp. č. XXXX. Zdôraznili, že už v minulosti viedli so žalovaným 1/ viaceré súdnych sporov týkajúcich sa neoprávneného užívania pozemkov. Poukázali na rozsudok Okresného súdu Žilina spis. zn. 7C/45/2017 zo dňa 16.01.2019, ktorým bol žalovaný 1/ zaviazaný zaplatiť náhradu za neoprávnené užívanie pozemku parcela KN-C č. 1744/2

za obdobie od 01.07.2015 do 30.06.2017. Ďalej poukázali na konanie vedené na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 17C/52/2019, v ktorom uplatňovali voči žalovanému 1/ náhradu

za bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku parcela KN-C č. 1744/2 za obdobie

od 01.07.2017 do 30.6.2019. Žalovaný 1/ v liste zo dňa 29.06.2019 sám priznal užívanie pozemku. Žalovaný 1/ sám preukázal užívanie pozemku tým, že za užívanie zaplatil odplatu 7.000,- eur. Zároveň žalobcovia poukázali na stavebné povolenie zo dňa 02.06.2010, z ktorého vyplýva, že budova súp. č. XXXX má vstup aj zo strany Hviezdoslavovej ulice. Žalobcovia ďalej poukázali na dovolanie žalovaného 1/ zo dňa 19.06.2020 proti rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod spis. zn. 9Co/243/2019, v ktorom uviedol,

že zásobovanie predajne železiarstva si vyžaduje manipuláciu s nadrozmerným tovarom. Týmto podľa žalobcov žalovaný 1/ potvrdil, že železiarstvo prevádzkoval ešte v roku 2020. Prejazd motorovými vozidlami k autovýtahu bol preukázaný v posudzovanej veci

na pojednávaní dňa 25.02.2022, kedy žalovaný 1/ uviedol, že využíva parcelu KN-C č. 1744/2 na prejazd motorovými vozidlami. Ďalej poukázali na uznesenie Krajského súdu v Žiline spis. zn. 10Co/312/2011, ktorým súd uložil žalobcom povinnosť umožniť aj žalovanému 1/ prístup a právo cesty peši a motorovými

vozidlami cez pozemok parcela KN-C č. 1744/2. Ak by žalovaný 1/ od roku 2016 skutočne nevyužíval parcelu KN-C č. 1744/2, bolo by logické, aby túto skutočnosť oznámil. Tvrdia, že žalovaný 1/ naďalej užíva pozemok, preto bol povinný platiť za jeho užívanie.

18. Žalovaný 1/ v odvolacej duplike zopakoval, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie a opätovne zdôraznil, že dôkazné bremeno leží na žalobcoch, ktorí podľa neho nepreukázali žiadny zásah do svojich vlastníckych práv. Tvrdil, že nie je vlastníkom žiadneho motorového vozidla, a preto nemohol zasahovať do ich vlastníckych práv. Zároveň namietol, že žalobcovia v odvolacom konaní predložili nové dôkazy a skutkové tvrdenia, ktoré mali byť podľa ust. § 366 CSP uplatnené už pred súdom prvej inštancie, a preto na ne nemožno prihliadať.

19. Žalobcovia 1/ až 4/ v ďalšom podaní uviedli, že ust. § 366 CSP sa na ich podanie nevzťahuje, a odkázali na ust. § 186 CSP. Tvrdili, že nimi uvádzané skutočnosti sú všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. Poukázali, že už vo vyjadrení zo dňa 30.01.2023 na tieto skutočnosti upozornili a dodali, že prebiehajúce spory sú súdu známe z jeho činnosti. Opätovne poukázali na skoršie súdne spory so žalovaným 1/ z rokov 2011 až 2019 a namietali, že jeho tvrdenie o nevyužívaní parcel od roku 2016 je v rozpore s týmito rozhodnutiami. Zdôraznili tiež nález Ústavného súdu SR spis. zn. III.ÚS/289/2017, podľa ktorého je súd povinný zohľadniť vlastnú judikatúru. V ďalšom už len zopakovali svoju predchádzajúcu odvolaciu argumentáciu.

20. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., VI., VII., X. až XIII. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 2/, ktorý sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne aby odvolací súd vec inak právne posúdil. Odvolanie žalovaný 2/ odôvodnil tým, že neboli splnené procesné podmienky, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a tým že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tieto odvolacie dôvody žalovaný 2/ špecifikoval tým, že vyjadril nesúhlas s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého neboli splnené podmienky na zriadenie vecného bremena podľa ust. § 151o ods. 3 OZ. Mal za to, že napadnutý rozsudok mu znemožňuje prístup k stavbám v jeho výlučnom vlastníctve, čím mu bráni vo výkone podnikateľskej činnosti a ohrozuje prácu jeho 20 zamestnancov. Argumentoval tým, že prístup z Hviezdoslavovej ulice je historicky jediný možný prístup k týmto stavbám pre motorové vozidlá, čo bolo doložené záznamom na LV č. XXXX o vecnom bremene práva prechodu peši a motorovými vozidlami cez pozemok parcela KN-C č. 1744/2. Tvrdil, že pozemky vo vlastníctve žalobcov pôvodne slúžili všetkým vlastníkom zadného traktu a vyslovil pochybnosť o ich nadobudnutí žalobcami. Žalovaný 2/ nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že prístup má zabezpečený nájmom so žalovaným 1/, pretože obhliadka preukázala, že cez jeho nehnuteľnosť nemožno prechádzať motorovými vozidlami. Podľa žalovaného 2/ je jediný možný prístup z Hviezdoslavovej ulice cez pozemky parcely KN-C č. 1744/2 a č. 1744/18. S odkazom na rozsudok Okresného súdu Žilina spis. zn. 41C/75/2020 zo dňa 05.05.2020 argumentoval, že právo cesty nemožno viesť cez budovu.

21. V ďalšom žalovaný 2/ namietal aj záver súdu prvej inštancie, že mal možnosť dohodnúť sa so žalobcami na zmluve o užívaní pozemku parcela KN-C č. 1744/2. Tvrdil, že návrh zmluvy obsahoval neprípustné podmienky a cenu nájmu, ktorá nebola obvyklá. Podľa žalovaného dôkazné bremeno o primeranosti ceny znášali žalobcovia, ktorí však podľa neho nepredložili v tomto smere žiadny dôkaz. Rozporoval tak záver súdu prvej inštancie, že si mohol prístup zabezpečiť inak. Za irelevantný považoval názor súdu prvej inštancie, že pri kúpe stavieb v roku 2016 vedel o závislosti prístupu od pozemkov tretích osôb k nadobúdaným stavbám s tým, že zákon rieši takúto situáciu práve v ust. § 151o ods. 3 OZ. Nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že by mohol využívať prístup cez pozemky parcely KN-C č. 1759/3 a č. 1744/9 patriace S.P.T, s.r.o., keďže podľa obhliadky a dôkazov tadiaľ motorové vozidlá prejsť nemôžu. Žalovaný tiež namietal, že súd prvej inštancie odmietol vykonať ním navrhnuté dôkazy - nepripojil znalecký posudok K. A., ani neumožnil znalecké dokazovanie na určenie jednorazovej odplaty za vecné bremeno.

22. Napokon žalovaný 2/ považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za svojvoľný a bez opory v zákone. Argumentoval tým, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení nevysporiadal s jeho zásadnými námietkami a neposkytol dostatočné odôvodnenie, najmä pokiaľ ide o nezriadenie práva prejazdu motorovými vozidlami. Považoval za zrejmé, že iný prístup motorovými vozidlami k jeho stavbám neexistuje, čo súd prvej inštancie odmietol

bez vysvetlenia, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces a dostatočne odôvodnenie rozhodnutia.

23. Žalobcovia 1/ až 4/ vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ navrhli rozsudok súdu prvej inštancie v ním napadnutých výrokoch X., XI., XII., XIII. potvrdiť ako vecne správne a vo výrokoch I., II., VI., VII. navrhli odvolanie odmietnuť. Zároveň navrhli, aby odvolací súd uložil žalovanému 2/ povinnosť nahradiť im trovy odvolacieho konania. Mali za to, že žalovaný 2/ v odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody, keďže nekonkretizoval porušenie procesných podmienok, zásah do práva na spravodlivý proces, ani nevykonanie rozhodujúcich dôkazov. Uviedli, že podľa ust. § 151o ods. 3 OZ možno vecné bremeno zriadiť len vtedy, ak prístup k stavbe nemožno zabezpečiť inak, pričom žalovaný 2/ túto podmienku nesplnil. Účelom vecného bremena nie je získanie výhodnejšieho alebo pohodlnejšieho prístupu. Zopakovali, že žalovaný 2/ sám odmietol návrh zmluvy o užívaní pozemku, čím sa pripravil o možnosť zmluvne si zabezpečiť prístup. Dňa 05.06.2020 vyzvali žalovaného 2/ na uzavretie zmluvy o užívaní pozemku parcela KN-C č. 1744/2. V návrhu zmluvy bola navrhnutá odplata 229,- eur mesačne podľa rozsudku Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod spis. zn. 41C/93/2018. Žalovaný 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu pripomienkoval návrh zmluvy o užívaní pozemku a žiadal doplniť článok 2 zmluvy o prechod a prejazd k pozemku parcela KN-C č. 1744/1. Žalovaní 1/ a 2/ platia za prechod a prejazd cez iný pozemok spoločnosti S.P.T, s.r.o. mesačne 466,- eur za 30 metrov dlhý úsek. Ďalej poukázali na to, že v posudzovanej veci nebola splnená ani podmienka neexistencie okolností, ktoré zriadenie tohto práva vylučujú. Argumentovali v tejto súvislosti tým, že na pozemku parcela KN-C č. 1744/18 je už zriadené vecné bremeno v prospech F. H.. Uvedené právo podľa žalobcov bráni zriadeniu vecného bremena v prospech žalovaného 2/. Dodali, že vstup na pozemky parcely KN-C č. 1744/2 a č. 1744/18 je fyzicky obmedzený bránou s dopravnou značkou prikázaný smer jazdy doľava a zákazom vjazdu. Dotknuté pozemky nikdy neboli určené na všeobecné užívanie ako verejná cesta. K argumentácii žalovaného 2/, ktorý sa odvolával na staré vecné bremeno zapísané na LV č. XXXX, uviedli, že toto bolo zriadené dohodou ešte v roku 1999 a nevzťahuje sa na aktuálny spor. Poukázali na to, že vzájomná žaloba žalovaného 2/ o zriadenie vecného bremena k dotknutým pozemkom popiera jeho tvrdenia, že ide o verejnú prístupovú cestu. K tvrdeniu žalovaného 2/, že rozhodnutím súdu prvej inštancie dochádza k bráneniu v jeho podnikateľskej činnosti, žalobcovia uviedli, že žalovaný 2/ v stavbách nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť a dielne nevyužíva. Uviedli, že podľa ust. § 151o ods. 3 OZ sa vecné bremeno môže zriadiť len k stavbe, ktorej hospodársky účel je zrejмый. Zákon nepovažuje každú stavbu automaticky za dôvod na zriadenie vecného bremena. Žalovaný 2/ vykonáva podnikateľskú činnosť v inej stavbe - v objekte súp. č. XXXX na pozemku parcela KN-C č. 1760/2. Fotografie zo dňa 18.02.2022 podľa žalobcov preukazujú, že žalovaný 2/ využíva pozemok parcela KN-C č. 1744/2 na parkovanie a nakládku či vykládku tovaru. Zdôraznili, že miestne pomery znemožňujú vozidlám nad 3,5 t odbočiť k dielňam žalovaného 2/, preto jeho vozidlá parkujú na pozemku parcela KN-C č. 1744/2 pri vstupe do dvora. Námietku o pochybnom nadobudnutí nehnuteľností žalobcami považovali za neopodstatnenú. Poukázali na chronologický výpis z LV č. XXXX, z ktorého jasne vyplýva ich podielové spoluvlastníctvo k predmetným pozemkom. Ich vlastníctvo preukazuje aj ich vystupovanie vo viacerých konaniach. Zopakovali, že žalovaný 2/ nadobudol dielne v roku 2016, pričom jeho právni predchodcovia mali uzavretú zmluvu o prechode a prejazde. Žalovanému 2/ nejde o prechod cez ich pozemky k jeho stavbám, ale za účelom komerčného parkovania na pozemku parcela KN-C č. 1744/1. Argumentáciu žalovaného 2/, že právo cesty nemá viesť cez budovu, žalobcovia považovali za nepodstatnú, keďže prístup k dielňam je možný z pozemkov žalovaného 1/ na Národnej ulici. K námietke, že rozsudok je arbitrárny, žalobcovia napokon uviedli, že súd prvej inštancie vykonal všetky potrebné dôkazy, dôkladne svoje rozhodnutie odôvodnil a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver.

24. Žalovaný 2/ v odvolacej replike uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojho odvolania. Opätovne zdôraznil, že návrh zmluvy o užívaní pozemku obsahoval neprípustné podmienky a neobvyklú cenu nájmu. K tvrdeniam žalobcov o nevykonávaní podnikateľskej činnosti v dielňach uviedol, že vykonávanie činnosti bolo preukázané vykonaným dokazovaním. Namietol, že na nové tvrdenia a dôkazy žalobcov nemožno podľa zásady koncentrácie konania prihliadať.

25. V duplike žalobcovia 1/ až 4/ zopakovali, že žalovaný 2/ nesplnil podmienky podľa ust. §151o ods. 3 OZ. Zdôraznili, že už dňa 05.06.2020 vyzvali žalovaného 2/ na uzavretie zmluvy o užívaní pozemku. Doplnili, že žalovaný 2/ nepripomienkoval výšku odplaty, žiadal len doplniť článok o prechode a prejazde cez iný pozemok. Tvrdili, že k uzavretiu zmluvy o užívaní pozemku nedošlo vinou žalovaného 2/. Žalovaný 2/ ani nepreukázal obvyklú odplatu za prechod a prejazd. Opätovne poukázali na existenciu vecného bremena v prospech F. H.. Odmietli tvrdenie, že je ohrozená podnikateľská činnosť žalovaného 2/. Vykonanou obhliadkou bolo podľa žalobcov preukázané, že stavby nie sú spôsobilé na výkon

podnikateľskej činnosti. Dôvodili, že v skutočnosti ide o komerčné využívanie pozemku parcela KN-C č. 1744/1 na parkovanie.

26. Žalobcovia 1/ až 4/ napokon podaním zo dňa 28.03.2023 predložili uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2Cdo 238/2020 zo dňa 30.01.2023. Uviedli, že rozhodnutie im bolo doručené dňa 27.03.2023, preto ho nemohli predložiť skôr.

27. Iné podania strán v tomto odvolacom konaní odvolaciemu súdu predložené neboli.

28. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a V. bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP) – žalobcami 1/ a 2/, v ktorých neprospech bolo rozhodnuté (ich žaloba proti žalovanému 1/ bola vo zvyšnej časti zamietnutá a žalovanému 1/ bol proti žalobcom 1/ a 2/ priznaný nárok na náhradu trov konania) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné [§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m) CSP], ďalej že odvolanie žalobcov 3/ a 4/ proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch VIII. a IX. bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP) – žalobcami 3/ a 4/, v ktorých neprospech bolo rozhodnuté (ich žaloba proti žalovanému 1/ bola zamietnutá a žalovanému 1/ bol proti žalobcom 3/ a 4/ priznaný nárok na náhradu trov konania) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné [§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m) CSP] a zároveň,

že odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., VI., VII., X. až XIII. bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP) - žalovaným 2/, v ktorého neprospech bolo rozhodnuté (žalobe žalobcov 1/ a 2/ a žalobe žalobcov 3/ a 4/ proti žalovanému 2/ bola vyhovieť a vzájomná žaloba žalovaného 2/ bola zamietnutá a žalobcom 1/ až 4/ bol proti žalovanému 2/ priznaný nárok na náhradu trov konania, ako aj konania o vzájomnej žalobe) a proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné [§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m) CSP], preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, teda vo výrokoch I., II., IV. až XIII., viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania postupom podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., VI., VII., X. až XIII. podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a vo výrokoch IV. a VIII. a v závislých výrokoch V. a IX. o nároku

na náhradu trov konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a konanie o zvyšnej časti žaloby žalobcov 1/ a 2/ proti žalovanému 1/ a konanie o žalobe žalobcov 3/ a 4/ proti žalovanému 1/ podľa ust. § 391 ods. 1 zastavil.

29. Na úvod odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle ust. § 380 CSP je viazaný odvolacími dôvodmi (ods. 1), s výnimkou väd týkajúcich sa procesných podmienok, na ktoré je povinný prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (ods. 2). Z tohto vyplýva, že na iné pochybenia súdu prvej inštancie, mimo tých, ktoré namietol odvolateľ v odvolacej lehote, ktoré by inak mohli byť v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) až h) a 2 CSP dôvodom

na podanie odvolania, prihliadať nemôže, aj keď by takéto pochybenia zistil.

30. V kontexte s uvedeným odvolací súd považuje vo všeobecnosti za potrebné uviesť, že podľa ust. § 161 ods. 1 CSP je súd povinný kedykoľvek počas konania prihliadať na to, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (procesné podmienky). Ak súd zistí nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, musí konanie bez ďalšieho zastaviť (§ 161 ods. 2 CSP). Túto povinnosť má rovnako aj odvolací súd, čo vyplýva z ust. § 378 ods. 1, § 380 ods. 2, § 384 ods. 4, § 389 ods. 1 písm. a) a § 391 ods. 1 CSP.

31. Medzi tzv. negatívne procesné podmienky patrí aj prekážka rozhodnutej veci (impedimentum rei iudicatae). Túto prekážku spôsobuje negatívna stránka materiálnej právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorá sa prejavuje ako jeho nezmeniteľnosť. To znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady ne bis in idem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP) tvorí neodstrániteľnú vadu konania,

na ktorú, ako už bolo uvedené, je súd (vrátane odvolacieho) povinný prihliadať ex officio (§ 161 ods. 1 CSP).

32. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. Procesné postavenie týchto osôb (žalobca a žalovaný) je v tejto súvislosti bez významu. Totožnosť predmetu je daná v prípade, ak predmetom druhého, neskôr začatého sporu, je ten istý nárok, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté v inom predchádzajúcom spore. Totožnosť nároku nemôže byť posudzovaná len podľa žalobného návrhu (petitu),

ale tiež podľa právneho dôvodu. Týmto dôvodom je právny pomer, o ktorý žalobca svoj nárok opiera a ktorý vychádza najavo zo súhrnu skutočností, ktoré žalobca tvrdí na odôvodnenie svojho nároku. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t. j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode (uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5Cdo/280/2010 zo dňa 20.10.2011).

33. Odvolací súd sa tak primárne zaoberal splnením procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), a to aj v súvislosti s námietkou žalovaného 1/ o neodstrániteľnom nedostatku procesnej podmienky pre konanie súdu o žalobe žalobcov 1/ až 4/ proti žalovanému 1/, ako ju vzniesol v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalovaný 1/ namietal že v posudzovanej veci (žaloby žalobcov 1/ až 4/ proti žalovanému 1/) nie je možné konať, a to vzhľadom na prekážku veci rozhodnutej (§ 230 CSP), za ktoré považoval rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019.

34. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 medzi iným (výrokom I.) zamietol žalobu žalobcu (v posudzovanej veci žalovaný 1/), zároveň zakázal žalobcovi ako vlastníkovi nehnuteľností, nachádzajúcich sa

v k. ú. L., zapísaných na Okresnom úrade Žilina, odbor katastrálny na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 1760/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 739 m² spolu so stavbou súp. č. XXXX postavenej na parcele KN-C č. 1760/2 a ďalej na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 1744/14 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 138 m² spolu so stavbou súp. č. XXXX - stavebné úpravy a nadstavba postavenou na parcele KN-C č. 1744/14 a parcele KN-C č. 1744/10 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 171 m², prejazd motorovými vozidlami

cez nehnuteľnosti žalovaných 1/ (v posudzovanej veci žalobkyňa 4/) a 2/ (v posudzovanej veci žalobca 3/) ako podielových spoluvlastníkov, nachádzajúcich sa v k. ú. L. zapísaných

na Okresnom úrade Žilina, odbor katastrálny na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 1744/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m² a žalovaných 3/ (v posudzovanej veci žalobkyňa 1/) a 4/ (v posudzovanej veci žalobkyňa 2/) ako podielových spoluvlastníkov nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. L. zapísanej na Okresnom úrade Žilina, odbor katastrálny na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 1744/18 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m² k autovýťahu, ktorý sa nachádza v nehnuteľnosti žalobcu zapísanej

na Okresnom úrade Žilina, odbor katastrálny na LV č. XXXX ako stavba súp. č. XXXX postavená na parcele KN-C č. 1760/2, k. ú. L. a ďalej na parkovisko pre 33 motorových vozidiel, ktoré má zriadené žalobca na streche svojich nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. L.,

a to na stavbe súpisné č. XXXX postavenej na parcele KN-C č. 1760/2 zapísanej na LV č. XXXX a ďalej na streche stavby súpisné č. XXXX - stavebné úpravy a nadstavba postavenej na parcele KN-C č. 1744/14 a na parcele KN-C č. 1744/10 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 171 m² zapísanej na LV č. XXXX (výrok III. rozsudku) a zakázal žalobcovi nakladať a vykladať tovar z a do osobných a nákladných motorových vozidiel na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v k. ú. L., a to na parcele KN-C č. 1744/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m² zapísanej na Okresnom úrade Žilina, odbor katastrálny na LV č. XXXX, ako aj na parcele

KN-C č. 1744/18 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m² zapísanej na Okresnom úrade Žilina, odbor katastrálny na LV č. XXXX (výrok IV.). Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 bol na základe odvolania žalobcu potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/243/2019-886 zo dňa 27.02.2020, pričom dovolanie žalobcu proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Žiline bolo odmietnuté uznesením Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2Cdo/238/2020 zo dňa 30.01.2023.

35. Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019, vyššie uloženú povinnosť Okresný súd Žilina uložil žalobcovi vyhoviejú vzájomnej žalobe žalovaných 1/ až 4/ s odôvodnením, že rozhodnutie o vzájomnej žalobe bolo podmienené vo svojej podstate rozhodnutím o žalobe žalobcu, ktorou sa žalobca proti žalovaným 1/ až 4/ domáhal zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty peši a osobnými a nákladnými motorovými vozidlami k stavbe žalobcu súp. č. XXXX - stavebné úpravy a nadstavba postavenej na parcele KN-C č. 1744/14, vedenej na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L. a k stavbe žalobu - dom súp. č. XXXX postavenému na parcele KN-C č. 1760/2, vedenej na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L., a to cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ parcela KN-C č. 1744/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m² vedený na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L. a cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 3/ a 4/ parcela KN-C č. 1744/18 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37

m2 vedený na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L.. Zároveň Okresný súd Žilina považoval za nesporné,

že v minulosti došlo zo strany žalobcu k rušivému zásahu do vlastníctva žalovaných k označeným pozemkom, čo odôvodňuje existenciu hrozby jeho opakovania. Ak by žalobca bez právneho titulu, ktorý by ho oprávňoval akýmkoľvek spôsobom užívať pozemky žalovaných 1/ až 4/, tieto napriek tomu užíval, išlo by o neoprávnený zásah do ich vlastníckeho práva, a preto Okresný súd Žilina vzájomnej žalobe žalovaných 1/ až 4/ v celom rozsahu vyhovel (viď odsek č. 25 odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019).

36. V posudzovanej veci sa žalobkyne 1/ a 2/ (ktoré boli vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 13C/52/2012 v postavení žalovaných 3/ a 4/) žalobou podanou proti žalovanému 1/ (ktorý bol vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 13C/52/2012 v postavení žalobcu) domáhali uloženia povinnosti žalovanému 1/ zdržať sa prechodu osobnými a nákladnými vozidlami cez pozemok parcela KN-C č. 1744/18 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m², zapísaného na LV č. XXXX, k. ú. L., ktoré konanie žalovaného 1/ považovali za zásah do vlastníckeho práva žalobkyň 1/ a 2/ a do práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zriadenému v prospech F. H. (ktorého vklad do katastra nehnuteľností bol povolený rozhodnutím Správy katastra č. V 6520/2011 zo dňa 13.09.2011). Zároveň sa žalobou žalobcovia 3/ a 4/ (ktorí boli vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 13C/52/2012 v postavení žalovaných 1/ a 2/) podanou proti žalovanému 1/ (ktorý bol vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod spis. zn. 13C/52/2012 v postavení žalobcu) domáhali uloženia povinnosti zdržať sa prechodu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok žalobcov 3/ a 4/ nachádzajúci sa v k. ú. L., zapísaný na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. 1744/2 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m², a to za účelom prístupu a parkovania na nehnuteľnosť žalovaného 1/ parcela KN-C č. 1744/10 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 171 m² zapísanú na LV č. XXXX, k. ú. L., ktoré konanie žalovaného 1/ považovali za zásah do vlastníckeho práva žalobcov 3/ a 4/.

37. Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 bol teda žalovanému 1/ uložený zákaz (povinnosť zdržať sa konania) prejazdu motorovými vozidlami (čo implicitne zahŕňa tak osobné ako aj nákladné motorové vozidlá) cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalobkyň 1/ a 2/ parcela KN-C č. 1744/18 a pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalobcov 3/ a 4/, medziiným aj na parkovisko pre 33 motorových vozidiel, ktoré má zriadené žalovaný 1/ na streche svojich nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. L., a to na streche stavby súpisné č. XXXX postavenej na parcele KN-C č. 1760/2 zapísanej na LV č. XXXX a na streche stavby súpisné č. XXXX - stavebné úpravy a nadstavba postavenej na parcele KN-C č. 1744/14 a na parcele KN-C č. 1744/10, zapísaných na LV č. XXXX. Ako vyplýva už zo samotnej snímky z katastrálnej mapy pripojenej žalobcami 1/ až 4/ k žalobe (na č. I. 40 spisu), rovnako aj z ohliadky na mieste samom zo dňa 21.04.2022 k uvedeným stavbám žalovaného 1/ po prejazde pozemkami

vo vlastníctve žalobcov 1/ až 4/ nie je možný iný prístup motorovými vozidlami ako prostredníctvom pozemku parcela KN-C č. 1744/13 a pozemok parcela KN-C č. 1744/10. Možno tak konštatovať, že žalovanému 1/ bola rozsudkom uložená ipso facto povinnosť zdržať sa prejazdu cez pozemky vo vlastníctve žalobcov 1/ až 4/ aj na pozemky, cez ktoré musí žalovaný 1/ prejsť, aby sa dostal k dotknutým stavbám, teda aj na pozemky parcela

KN-C č. 1744/13 a parcela KN-C č. 1744/10. Uvedené vyplýva aj z toho, že stavba - stavebné úpravy a nadstavba stavby súpisné č. XXXX je postavená tiež na pozemku parcela KN-C č. 1744/10. Práve zákazu prejazdu žalovaným 1/ cez pozemok v ich podielovom spoluvlastníctve parcela KN-C č. 1744/2 na pozemok parcela KN-C č. 1744/10 sa žalobcovia 1/ až 4/ žalobou v posudzovanej veci proti žalovanému 1/ vlastne domáhali (viď žalobný petit žalobcov 3/ a 4/ a zároveň vyjadrenie splnomocneného zástupcu žalobcov 1/ až 4/

na pojednávaní dňa 25.02.2022 – str. 5 zápisnice o pojednávaní na č. I. 213 spisu). Inými slovami povedané, žalovanému 1/ bol rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 zakázaný prejazd motorovými vozidlami cez pozemky žalobcov 1/ až 4/ - parcely KN-C č. 1744/2 a č. 1744/18 - aj za účelom následného prejazdu cez pozemok parcela KN-C č. 1744/10. Ak teda bol žalovanému rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 zakázaný prejazd motorovými vozidlami cez pozemky žalobcov 1/ až 4/ za účelom následného prejazdu cez pozemok parcela KN-C č. 1744/10, argumentum a minori ad maius (výkladom od menšieho k väčšiemu) je možné dospieť k záveru, že žalovanému 1/ bol zakázaný prejazd motorovými vozidlami cez pozemky žalobcov 1/ až 4/ aj za účelom následného parkovania motorovými vozidlami na pozemku parcela KN-C č. 1744/10.

38. S poukazom na doposiaľ uvedené odvolací súd dospel k záveru, že v posudzovanej veci boli naplnené vyššie spomenuté predpoklady prekážky veci právoplatne rozhodnutej, totožnosť sporových

strán a predmetu sporu, a teda že právoplatný rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 tvorí prekážku veci rozhodnutej (§ 230 CSP) a pre konanie súdu o žalobe žalobcov 1/ a 2/ proti žalovanému 1/ a žalobe žalobcov 3/ a 4/ proti žalovanému 1/ neboli naplnené procesné podmienky (§ 161 ods. 1 CSP). Keďže zároveň išlo o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky (§ 161 ods. 2 CSP), odvolací súd, konštatujúc vady týkajúce sa procesných podmienok podľa ust. § 380 ods. 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a VIII. a v na nich závislých výrokoch V. a IX. podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a konanie o zvyšnej časti žaloby žalobcov 1/ a 2/ proti žalovanému 1/ a o žalobe žalobcov 3/ a 4/ proti žalovanému 1/ zastavil. V nadväznosti na to sa odvolací súd pre zjavnú nadbytočnosť nezaoberal odvolacími námietkami žalobcov 1/ až 4/.

39. Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že pokiaľ žalobkyne 1/ a 2/ žiadali vypustenie výroku III. z rozsudku súdu prvej inštancie s odôvodnením, že sa žalobou voči žalovanému 1/ nedomáhali uloženia povinnosti uvedenej v rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019, bolo potrebné vychádzať zo žalobného návrhu (petitu) žalobkýň 1/ a 2/. Tieto sa žalobou proti žalovanému 1/ domáhali zdržania sa zásahu do ich vlastníckeho práva k pozemku parcela KN-C č. 1744/18, a to prechodom osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok parcela KN-C č. 1744/18, a to bez toho, aby povinnosť, ktorú žiadali uložiť žalovanému 1/, bližšie vymedzili a obmedzili len

na prejazd žalovaného 1/ za iným účelom, ako bol uvedený v rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019. Inak povedané, zo žalobného petitu možno vyvodíť, že žalobkyne 2/ a 3/ sa proti žalovanému 1/ domáhali uloženia povinnosti zdržať sa akéhokoľvek prejazdu osobnými a nákladnými motorovými vozidlami cez pozemok v ich vlastníctve. Preto bol odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie nerozhodoval v danom rozsahu o žalobe žalobcov nad jej rozsah (ultra petitem), a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. ponechal nedotknutý.

40. Zároveň odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania o žalobe žalobkýň 1/ a 2/ proti žalovanému 1/ a žalobe žalobcov 3/ a 4/ proti žalovanému 1/ na súde prvej inštancie, ako aj o náhrade trov odvolacieho konania medzi týmito sporovými stranami. Žalobcovia 1/ až 4/ nesú zavinenie na zastavení konania o ich žalobách proti žalovanému 1/, keďže podali žalobu o predmete, o ktorom už bolo medzi rovnakými stranami sporu právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/243/2019-886 zo dňa 27.02.2020, a preto v zmysle ust. § 256 ods. 1 CSP odvolací súd priznal žalovanému 1/ proti žalobkyňiam 1/ a 2/ a taktiež proti žalobcom 3/ a 4/ nárok

na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

41. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., VI., VII., X. až XIII., odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli v tejto časti sporu vznesené, pričom sa stotožnil so zásadnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých súd prvej inštancie v týchto výrokoch napadnuté rozhodnutie založil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie tejto časti sporu, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní primárne obmedzil

na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), pričom považoval za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky žalovaného 2/ formulované v jeho opravnom prostriedku. V súvislosti s uvedeným, odvolací súd poukazuje na to,

že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

42. Pokiaľ ide o žalovaným 2/ namietaný odvolací dôvod podľa ust. § 365 písm. b) CSP (tvrdená arbitrárnosť rozsudku súdu prvej inštancie) odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. IV.ÚS/252/2004 zo dňa 31.08.2004), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. I.ÚS/50/2004 zo dňa 03.03.2004). Do obsahu základného práva podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa

ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (uznesenia Ústavného súdu SR spis. zn. II.ÚS/3/1997 zo dňa 19.03.1997 a spis. zn. II.ÚS/251/2003 zo dňa 17.12.2003). Skutočnosť, že sa žalovaný 2/ s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštancie, ako aj jeho skutkovými závermi nestotožnil a vyjadril v súvislosti s tým svoju nespokojnosť, nemôže teda založiť záver o inej vade konania [§ 365 ods. 1 písm. d) CSP], či porušení práva žalovaného 2/ na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP]. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, o akých žalobcami 1/ až 4/ žalobou uplatnených nárokoch a o akom

vo vzájomnej žalobe nároku uplatnenom žalovaným 2/ súd prvej inštancie konal, ako tieto nároky právne kvalifikoval, na podklade akých dôvodov žalovaný nárok žalobcom 1/ až 4/ priznal a ich žalobám proti žalovanému 2/ vyhovel, a zároveň žalovaný nárok žalovanému 2/ nepriznal a jeho žalobu zamietol.

43. Čo sa týka napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a VI., žalovaný 2/ k tejto časti rozsudku neformuloval v podstate žiadne odvolacie námietky a je zrejmé, že tieto výroky napadol len ako výroky závislé vo vzťahu k výrokom napadnutého rozsudku X. a XII. Je totiž zjavné, že v prípade zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty žalovaného 2/ cez pozemky žalobcov 1/ až 4/ by rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a VI. nemohol obstáť, keďže by popri zriadení práva žalovaného 2/ prechádzať

cez pozemky žalobcov 1/ až 4/ mu bola zároveň uložená povinnosť zdržať sa takéhoto konania.

44. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie o vzájomnej žalobe žalobcu proti žalovaným 1/ a 2/ a proti žalovaným 3/ a 4/ považuje odvolací súd za potrebné vo všeobecnosti uviesť, že podľa ust. § 151o ods. 3 OZ, ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príľahlého pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príľahlý pozemok. Účelom prístupu spočívajúceho v práve cesty v zmysle ust. § 151o ods. 3 OZ je zabezpečenie prístupu k verejnej komunikácii (napr. k ceste, miestnej či účelovej komunikácii), príľahlými pozemkami sú všetky pozemky, cez ktoré sa vlastník stavby môže k verejnej komunikácii dostať. Právo cesty v prospech vlastníka môže súd zriadiť aj vtedy, keď je táto stavba obklopená pozemkami vlastníka stavby, avšak za podmienky,

že sa vlastník stavby cez svoje pozemky nedostane k verejnej komunikácii. Pri zriaďovaní nevyhnutnej cesty rozhodnutím súdu (§ 151o ods. 3 OZ) však treba dbať na to, aby právo vlastníka pozemku bolo obmedzené čo možno najmenej. Ak má vlastník stavby možnosť zriadiť prístup k stavbe inak, bez obmedzenia vlastníka príľahlého pozemku, nemožno právo vecného bremena cesty zriadiť. Nevyhnutnú cestu možno požadovať len pre pozemok, ktorému úplne chýba nutné spojenie. Vecné bremeno nevyhnutnej cesty nemôže súd zriadiť, ak má žalobca zabezpečený prístup na základe obligačného práva alebo ak môže na prístup využiť pozemky vo svojom vlastníctve. Skutočnosť, že prístup zriadený cez cudzí pozemok na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremenu by bol pre žalobcu pohodlnejší, resp. výhodnejší, alebo že by sa obišiel bez stavebných úprav, nie je významná (k tomu rozsudky Najvyššieho súdu SR spis. zn. 22Cdo/1897/2004, spis. zn. 22Cdo/38/2005, spis. zn. 22Cdo/3903/2008, s ktorých právnymi závermi sa stotožňuje aj odvolací súd, aj napriek tej skutočnosti, že netvoria ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít podľa čl. 2 ods. 2 CSP, avšak vychádzajú z právnej úpravy totožného znenia v Slovenskej republike a Českej republike).

45. Žalovaný 2/ tak namietal skutkový záver súdu prvej inštancie o možnosti jeho iného prístupu k dotknutým stavbám v jeho vlastníctve (rozumej tým dielňam zapísaným na LV č. XXXX, k. ú. L., postavených na pozemkoch parcelách KN-C č. 1744/6, č. 1744/7 a č. 1744/8) a následne právny záver súdu prvej inštancie o nenaplnení podmienok pre zriadenie vecného bremena podľa ust. § 151o ods. 3 OZ.

46. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

47. Vo vzťahu k možnosti pešieho prístupu k dotknutým stavbám v jeho vlastníctve žalovaný 2/ v odvolaní nevzniesol žiadnu relevantnú odvolaciu námietku a nerozporoval záver súdu prvej inštancie, že má takýto prístup zabezpečený obligačne (zmluvne) prostredníctvom nájomnej zmluvy uzavretej so žalovaným 1/, ktorej predmetom je užívanie stavby súp. č. XXXX (prevádzka železiarstva) vo vlastníctve žalovaného 1/ ako prenajímateľa žalovaným 2/ ako nájomcom. Cez túto „priechodnú“ stavbu, ktorá je na

hranici verejnej komunikácie (pešej zóny na Národnej ulici) je možné prechádzať k dotknutým stavbám žalovaného 2/ peši

(po následnom prechode po pozemku parcele KN-C č. 1744/10 vo vlastníctve žalovaného 1/, cez ktorý by musel žalovaný 2/ rovnako prejsť aj v prípade cesty k svojim stavbám

cez pozemky vo vlastníctve žalobcov 1/ až 4/), ako to vyplýva aj z vykonanej obhliadky

na mieste samom. Už len z toho dôvodu tak nebola naplnená podmienka zriadenia vecného bremena práva cesty peši podľa ust. § 151o ods. 3 OZ cez pozemky vo vlastníctve žalobcov 1/ až 4/. S argumentáciou žalobcu (s odkazom na rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 41C/75/2020-193 zo dňa 22.11.2022; obdobne tiež rozsudok Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 22Cdo/1274/2003 zo dňa 22.04.2004), že právo cesty nie je možné zriadiť podľa ust. § 151o ods. 3 OZ cez cudziu stavbu, sa súd prvej inštancie vypořiadal v odseku č. 41 napadnutého rozsudku, pričom s touto argumentáciou súdu prvej inštancie sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Možno len dodať, že aj v zmienenom rozsudku spis. zn. 22Cdo/1274/2003 zo dňa 22.04.2004 Najvyšší súd ČR pripustil zriadenie práva cesty cez cudziu stavbu obliagačným spôsobom, ktorý účel bol v posudzovanom prípade naplnený práve prostredníctvom nájomnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným 1/ ako prenajímateľom a žalovaným 2/ ako nájomcom.

48. Ako už bolo spomenuté, Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 13C/52/2012-750 zo dňa 20.06.2019 zamietol žalobu žalovaného 1/, ktorou sa proti žalobcom 1/ až 4/ domáhal zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty peši a osobnými a nákladnými motorovými vozidlami k stavbe žalobcu súp. č. XXXX - stavebné úpravy a nadstavba postavená na parcele KN-C č. 1744/14, vedenej na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L. a k stavbe žalobu - dom súp. č. XXXX postavenému

na parcele KN-C č. 1760/2, vedenej na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L., a to cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 1/ a 2/ parcela KN-C č. 1744/2 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 329 m² vedený na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L. a cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 3/ a 4/ parcela KN-C č. 1744/18 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 37 m² vedený na Okresnom úrade Žilina, katastrálnom odbore na LV č. XXXX, k. ú. L.. Ako vyplýva z odôvodnenia tohto rozsudku (viď odseky č. 21 a č. 22 odôvodnenia) jedným zo zásadných dôvodov zamietnutia tejto žaloby žalovaného 1/ bolo to, že žalovaný 1/ mal z verejnej komunikácie (Národnej ulice v Žiline) zabezpečený prístup k stavbe súp. č. XXXX postavená na pozemku parcela KN-C č. 1760/2. Súčasne žalovaný 1/ v uvedenom spore nepreukázal také skutočnosti, ktoré by vylučovali možnosť zásobovania jeho prevádzky železiarstva (v dome súp. č. XXXX) z verejnej komunikácie. Tieto závery Okresného súdu Žilina boli následne potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/243/2019-886

zo dňa 27.02.2020. Odvolací súd sa preto stotožnil s argumentáciou žalobcov i súdu prvej inštancie, že tieto závery možno vztiahnuť aj na posudzovaný prípad. Ani v posudzovanej veci neboli žalovaným 2/ preukázané také skutočnosti, ktoré by bez možnosti prejazdu motorovými vozidlami k dotknutým stavbám v jeho vlastníctve cez pozemky vo vlastníctve žalobcov 1/ až 4/ vylučovali užívanie týchto stavieb žalovaným 2/ v súlade s ich účelom, a zároveň skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že ujma, ktorú má žalovaný 2/ nemožnosťou sporného prejazdu motorovými vozidlami, nepomerne prevyšuje ujmu, ktorá by nastala vo sfére žalobcov 1/ až 4/ ako vlastníkov pozemkov v prípade zriadenia práva cesty, čoho sa žalovaný 2/ vzájomnou žalobou v posudzovanej veci domáhal.

49. Akcentujúc potom uvedené bol potom správny právny záver súdu prvej inštancie o nenaplnení podmienok pre zriadenie práva cesty súdnym rozhodnutím podľa ust. § 151o ods. 3 OZ, ktorého sa žalovaný 2/ vzájomnou žalobou domáhal, čoho vyústením bolo zamietnutie vzájomnej žaloby žalovaného 2/. Keďže zároveň žalovaný 2/ nenamietal žalobcami 1/ až 4/ tvrdený zásah do ich vlastníckeho práva (prechodom cez pozemky v ich vlastníctve) bolo potom vecne správne aj rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a IV.

50. Len pre úplnosť dôvodov rozhodnutia odvolací súd uvádza, že určité bližšie spochybnenie vlastníckeho práva žalobcov k pozemkom parcelám KN-C č. 1744/2 a č. 1744/18 žalovaný 2/ produkoval až v odvolacom konaní bez toho, aby tento prostriedok procesného útoku/ procesnej obrany uplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie a bez toho, že by uviedol skutočnosti, že tomu tak bolo bez jeho viny (§ 366 písm. d) CSP). Žalovaný 2/ však túto námietku ani dostatočne nekonkretizoval. Preto sa ňou odvolací súd ani nezoberal. Zároveň však žalovaný 2/ touto námietkou oslabil dôvodnosť ním vzájomnou žalobou uplatňovaného nároku na zriadenie práva vecného bremena, keďže toto možno zriadiť iba v spore, ktorého žalovanou stranou budú všetci vlastníci príslušného pozemku (v danom prípade parcel KN-C č. 1744/2 a č. 1744/18) ako nerozluční spoločníci podľa ust. § 77 CSP. Ak by teda vlastníkom

príslušného pozemku boli iné / aj iné osoby, musela by byť vzájomná žaloba žalovaného bez ďalšieho zamietnutá.

51. Zároveň, ak žalovaný namietal argumentáciu súdu prvej inštancie ohľadom nezabezpečenia si práva cesty k dotknutým stavbám v jeho vlastníctve v čase nadobudnutia vlastníckeho práva k nim (v roku 2016), ani následne prostredníctvom uzavretia žalobcami 3/ a 4/ navrhovanej nájomnej zmluvy, ako aj napokon závery súdu prvej inštancie o ďalšom možnom prístupe k dotknutým stavbám v jeho vlastníctve cez pozemky vo vlastníctve obchodnej spoločnosti S.P.T, s. r. o., odvolací súd nepovažoval tieto dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie

za určujúce pre posúdenie dôvodnosti vzájomnej žaloby žalovaného 2/, a preto sa odvolacími námietkami žalovaného 2/ týkajúcimi sa tejto časti dôvodov napadnutého rozsudku bližšie nezaoberal. Ako vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvej inštancie tieto argumenty uviedol len podporne popri zásadnom závere, že žalovaný už prístup k dotknutým stavbám v jeho vlastníctve zabezpečený má.

52. Napokon vzhľadom na zamietnutie vzájomnej žaloby žalovaného 2/ z dôvodu nenaplnenia predpokladov podľa ust. § 151o ods. 3 OZ bolo zjavne nadbytočné vykonať dokazovanie znaleckým posudkom K. A., resp. nové znalecké dokazovanie za účelom stanovenia odplaty za zriadenie vecného bremena, ktoré dôkazy boli žalovaným 2/ produkované za účelom preukázania primeranosti ním navrhovanej odplaty, na ktorú navrhoval byť zaviazaný zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ za zriadenie vecného bremena. V tomto sa tak odvolací súd stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie uvedenými v odseku č. 46 jeho odôvodnenia.

53. V nadväznosti na uvedené, konštatujúc nenaplnenie ktoréhokoľvek odvolacieho dôvodu namietaného žalovaným 2/, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., VI., X. a XII. v merite veci, ako aj v závislých výrokoch II., VII., XI. a XIII. o nároku na náhradu trov konania ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

54. O nároku na náhradu trov tejto časti odvolacieho konania (rozumej tým časti odvolacieho konania o odvolaní žalovaného 2/) odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, pričom na plný úspech žalobkyň 1/ a 2/ v tejto časti odvolacieho konania a rovnako plný úspech žalobcov 3/ a 4/ v tejto časti odvolacieho konania, priznal žalobkyňiam 1/ a 2/ proti žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % a rovnako aj žalobcom 3/ a 4/ priznal proti žalovanému 2/ nárok

na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

55. O výške náhrady trov konania (vrátane odvolacieho konania) rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

56. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona [zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov].